gemeente GENNEP

Datum : 18 januari 2022

Zaaknummer : 541638

Aan de raadsleden van de Gemeente Gennep

Onderwerp : Herijking algemene uitkering gemeentefonds

Beste leden van de raad,

Hierbij informeren wij u over de ontwikkelingen rond de herijking algemene uitkering gemeentefonds. Op 30 november 2021 hebben wij u het rapport over de gevolgen van de herijking voor Gennep aangeboden en geïnformeerd over de wijze waarop we daarmee aan de slag wilden gaan.
In de afgelopen periode is het advies van de Raad voor Openbaar Bestuur verschenen, zijn diverse bijeenkomsten met de VNG gehouden, is het coalitieakkoord verschenen en heeft de algemene ledenvergadering van de VNG plaatsgehad. In deze ledenvergadering is (mede) dankzij onze inspanningen een resolutie aangenomen, waarin aandacht wordt gevraagd voor de weeffouten in het nieuwe verdeelmodel. Het nieuwe verdeelmodel kan niet zo maar worden ingevoerd per 2023.

Kabinet negeert advies ROB
De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft op 19 oktober 2021 een advies uitgebracht aan het ministerie t.a.v. het nieuwe verdeelmodel. Hierin concludeert zij dat er onvoldoende verbetering is aangebracht in de gewijzigde voorstellen en dat het voorstel patronen vertoont die niet uitlegbaar zijn, keuzes bevat die onvoldoende onderbouwd zijn en meer rekening moet houden met de feitelijke draagkracht van gemeenten.
De ROB acht het niet verstandig het voorstel voor herverdeling op deze manier zonder meer in te voeren en stelt in haar advies een aantal niet-vrijblijvende randvoorwaarden. Dit betreft onder meer het, voorafgaande aan de invoering, opnieuw toetsen van diverse uitgangspunten en parameters en het verdeelmodel zo nodig aan te passen.

In de reactie van het ministerie van BZK wordt geen recht gedaan aan het advies van de ROB. Het ministerie neemt kennis van de opmerkingen, geeft aan er naar te gaan kijken, maar houdt vooralsnog onverkort vast aan de invoering van de nieuwe verdeling.

VNG komt dankzij lobby tot andere inzichten
Op het moment dat het ROB-advies verscheen zat de VNG vooral op het standpunt dat invoering van het nieuwe verdeelmodel alleen mogelijk was indien sprake was van verdeling van een grotere koek. In dit standpunt schuilt het risico dat de weeffouten in het systeem naar de achtergrond verdwijnen, indien de totale omvang van het gemeentefonds wordt vergroot.

Gemeente Gennep
Ellen Hoffmannplein 1, Postbus 9003, 6590 HD Gennep
T (0485) 49 41 41 • **E** gemeente@gennep.nl • www.gennep.nl

Door bundeling van de krachten met een grote groep gemeenten hebben we deze inzichten bij de VNG bij kunnen stellen. Vanuit de argumenten dat de verdeling niet robuust, niet transparant, niet uitlegbaar en niet kostengeoriënteerd is, hebben we het VNG-bestuur bouwstenen aangeleverd voor een resolutie. Deze resolutie is in de door ons geïnitieerde algemene ledenvergadering op 13 januari met een grote meerderheid vastgesteld.
Hierin is opgenomen dat het nieuwe verdeelmodel volledig recht moet doen aan het ROB-advies, het verdeelmodel in lijn met de aanbevelingen is aangepast en wordt geborgd dat het doorontwikkelde model op draagvlak kan rekenen bij gemeenten en de ROB.
Indien door het nieuwe kabinet recht wordt gedaan aan deze resolutie kan dit betekenen dat invoering van het nieuwe verdeelmodel niet realistisch is.

Regeerakkoord geen positieve impuls
Gaandeweg het hiervoor geschetste proces is het regeerakkoord verschenen. Dit akkoord had perspectief kunnen bieden in de discussie over de vergroting van de koek. De eerste indruk is dat het perspectief eerder verslechterd dan verbeterd. Vooral het eenzijdig afstappen van de toegezegde verruiming van de middelen voor jeugdzorg en de inzet van middelen uit het gemeentefonds voor woningbouw vormen hier aanleiding toe.

Het vervolg
De resultaten van de inspanningen zullen naar verwachtingen niet eerder dan mei-circulaire 2022 concreet inzichtelijk zijn of zelfs pas bij september-circulaire 2022. Nu de resolutie is aangenomen, gaan we de komende periode met de instellingsgemeenten onze specifieke problematiek onder de aandacht brengen bij het ministerie en de Tweede Kamer.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gennep,

De secretaris

Jacqueline Nijland

De burgemeester

Hans Teunissen